

Številka: 544-9/2023/3
Ljubljana, 19. 1. 2023
EVA (če se akt objavi v Uradnem listu RS)
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Informacija o izvajanju tehnične pomoči državam Zahodnega Balkana pri njihovem vključevanju v Evropsko unijo – predlog za obravnavo

1. Predlog skleпов vlade:

Na podlagi prvega odstavka 2. člena in šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10, – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP:

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela Informacijo o izvajanju tehnične pomoči državam Zahodnega Balkana pri njihovem vključevanju v Evropsko unijo.
2. Vlada Republike Slovenije je naložila nacionalnemu koordinatorju za Zahodni Balkan, da v sodelovanju z ministrstvi, vladnimi službami in po potrebi tudi z drugimi državnimi organi Republike Slovenije ter pristojnimi institucijami v Bosni in Hercegovini pripravi načrt pomoči Bosni in Hercegovini pri izpolnjevanju 14 prioritet iz mnenja Evropske komisije o prošnji Bosne in Hercegovine za članstvo EU.
3. Vlada Republike Slovenije je naložila Ministrstvu za zunanje zadeve, da v sodelovanju z organi državne uprave in upravami držav Zahodnega Balkana identificira področja, na katerih Slovenija lahko nudi tehnično pomoč kandidatkam in potencialnim kandidatkam za članstvo v Evropski uniji.
4. Vlada Republike Slovenije je pozvala ministrstva in vladne službe, da omogočijo vključevanje javnih uslužbencev v izvajanje dvostranske tehnične pomoči, tehnične pomoči, ki jo financira Evropska komisija v okviru TAIEX in tehnične pomoči, ki se izvaja na podlagi sklenjenih sporazumov med Republiko Slovenijo in drugimi donatorji.
5. Vlada Republike Slovenije je pozvala ministrstva in vladne službe, da izvajajo projekte tesnega medinstitucionalnega sodelovanja, ki se financirajo iz sredstev EU.
6. Vlada Republike Slovenije je naložila Ministrstvu za zunanje zadeve, da pripravi spremembe Uredbe o izvajanju mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 78/18), ki bodo omogočale napotitev (sekundiranje) slovenskih strokovnjakov v uprave držav kandidat in potencialnih kandidat z namenom izvedbe tehnične pomoči.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Sklep prejmejo:
- vsa ministrstva in vladne službe

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

(Navedite razloge, razen za predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se obravnava po nujnem postopku – 169. člen Poslovnika državnega zbora.)

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Mateja Norčič Štamcar, v.d. generalne direktorice in politična direktorica, Direktorat za politične zadeve,
- Edvin Skrt, v.d. direktorja, Direktorat za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč;
- Aleša Sovinc, vodja, Sektor za širitev in jugovzhodno Evropo,
- Vesna Čuber, vodja po pooblastilu, Sektor za izvajanje mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči
- Peter Grk, nacionalni koordinator za Zahodni Balkan,
- Maja Dimkovski Engelman, nacionalna kontaktna točka za twinning in TAIEX.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

(Navedite osebno ime zunanjega strokovnjaka ali firmo in naslov pravne osebe, ki je sodelovala pri pripravi predloga predpisa ali splošnega akta za izvrševanje javnih pooblastil.

(Navedite s tem povezane stroške, ki bremenijo javnofinančna sredstva ali navedite, da sodelovanje strokovnjaka ni povezano z javnofinančnimi izdatki.)

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

(Navedite imena in priimke ter funkcije ali nazive.)

5. Kratak povzetek gradiva:

(Izpolnite samo, če ima gradivo več kakor pet strani.)

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">- nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja- razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna- razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA/NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> - prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, - odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, 				

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.
-

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo дано

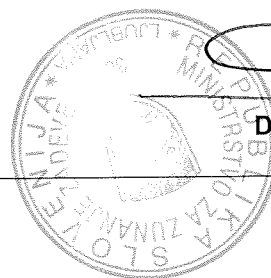
Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

Marko Štucin
DRŽAVNI SEKRETAR

Informacija o izvajanju tehnične pomoči državam Zahodnega Balkana pri njihovem vključevanju v Evropsko unijo

1. Uvod

Zahodni Balkan (ZB) kot prioriteto zunanje politike Republike Slovenije opredeljujejo ključni zunanjepolitični dokumenti, ki sta jih sprejela Vlada Republike Slovenije oziroma Državni zbor Republike Slovenije:

- Deklaracija o Zahodnem Balkanu, julij 2010;
- Deklaracija o zunanji politiki Slovenije, julij 2015;
- Smernice za delovanje RS do Zahodnega Balkana, julij 2010, dopolnjene avgust 2012;
- Strategija mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči do leta 2030, december 2018;
- Deklaracija o usmeritvah za delovanje RS v institucijah EU januar 2021 – junij 2024, april 2021,
- Strategija zunanje politike Slovenije, december 2021.

ZB je bila ena izmed prednostnih nalog predsedovanja Slovenije Svetu Evropske unije, ki je potekalo v drugi polovici leta 2021.

V Programu za delo koalicije 2022–2026 so koalicijske partnerice zapisale, da Slovenija potrebuje jasnejšo mednarodno politiko do vseh sosednjih držav ter širše regije (Alpe, Sredozemlje in ZB), ter da bo Slovenija državam ZB tudi v bodoče zagotavljala podporo pri njihovem vključevanju v EU.

Glede ZB je Slovenija aktivna tako v dvostranskih odnosih kot tudi znotraj Evropske unije (EU). Slovenija ima z vsemi državami ZB odlične dvostranske odnose, ki so razvejani in dinamični na številnih področjih. Odnos Slovenije do držav ZB ne označuje zgolj načelna politična podpora pri vključevanju v EU, ampak tudi pripravljenost pomagati in želja Slovenije prispevati k varnosti, stabilnosti ter gospodarskemu in družbenemu razvoju držav v najbližji soseščini. V EU deluje Slovenija kot močna zagovornica širitve in podpornica držav ZB, pri čemer poudarja, da je širitev EU najmočnejši geopolitični instrument in eden najmočnejših vzvodov za krepitev politične in gospodarske stabilnosti ter varnosti v regiji.

V našem interesu je, da države ZB in njihovi državljani pripoznajo Slovenijo kot strateškega partnerja in podpornika širitvenega procesa. Dolgoročni cilj Slovenije je, da vse države ZB, potem ko izpolnijo merila za članstvo, postanejo članice EU.

2. Širitveni proces in stanje po državah ZB

Širitveni proces je tisti, ki ob sprejemanju standardov EU prinaša konsolidacijo novih demokracij ter modernizacijo in stabilnost tako upravnih kot gospodarskih struktur. Vsaka zamuda in nekonsistentnost v tem procesu ima lahko negativen vpliv na politično, varnostno in posledično gospodarsko stabilnost ZB.

Širitveni proces je dolgotrajen in kompleksen proces, ki poteka v več fazah. Države ZB se nahajajo v različnih fazah procesa.

Črna gora je zaprosila za članstvo v EU decembra 2008; status kandidatke je dobila decembra 2010. Pogajanja za članstvo Črne gore v EU potekajo od junija 2012. Črna gora je odprla vsa pogajalska poglavja, doslej pa zaprla tri. Zapiranje poglavij je pogojeno z napredkom področju vladavine prava. V skladu z revidirano širitveno metodologijo sta v letu 2021 potekali dve medvladni konferenci, zadnja decembra 2021. Kljub temu, da je Črna gora najdlje v pogajalskem procesu, zaradi notranjepolitične krize že drugo leto stagnira. Poročilo Evropske komisije o napredku 2022 ugotavlja omejen napredek (ne pa nazadovanja).

Srbija je prošnjo za članstvo vložila decembra 2009 in pridobila status kandidatke marca 2012. Pristopna pogajanja je Srbija začela januarja 2014. Do zdaj je Srbija odprla 22 od 35 pogajalskih poglavij, zaprla pa dve. V času slovenskega predsedovanja Svetu EU je na pristopni medvladni konferenci decembra 2021 Srbija pod dveh letih zastoja odprla sklop 4 - Zelena agenda in trajnostna povezljivost oziroma štiri pogajalska poglavja (14 - Prometna politika, 15 - Energetika, 21 - Vseevropska omrežja in 27 - Okolje in podnebne spremembe). Nadaljnjo dinamiko pristopnih pogajanj bo narekoval napredek pri poglavjih o pravni državi in temeljnih pravicah ter normalizaciji odnosov Srbije s Kosovom. V kontekstu ukrajinske krize bo ključna usklajenost s skupno zunanjo in varnostno politiko EU (pridružitve sankcijam proti Ruski federaciji in Belorusiji).

Albanija je prošnjo za članstvo v EU vložila aprila 2009 in junija 2014 pridobila status kandidatke. Marca 2020 je Evropski svet podprl odločitev Sveta za splošne zadeve o začetku pristopnih pogajanj z Albanijo. Prva medvladna konferenca z Albanijo, na kateri je bil potrjen pogajalski okvir, je potekala julija 2022. Evropska komisija je z Albanijo začela postopek pregleda zakonodaje (t.i. screening), čemur bodo sledila poročila Evropske komisije po posameznih sklopih oziroma poglavjih.

Severna Makedonija je prošnjo za članstvo v EU vložila marca 2004 in status kandidatke pridobila decembra 2005. Potem, ko je marca 2020 Evropski svet podprl odločitev Sveta za splošne zadeve o začetku pristopnih pogajanj s Severno Makedonijo, je bil julija 2022 na medvladni konferenci o pristopnih pogajanjih potrjen pogajalski okvir. Evropska komisija je s Severno Makedonijo začela postopek pregleda zakonodaje (t.i. screening). Naslednja medvladna konferenca s Severno Makedonijo bo izvedena šele po spremembi ustave (vnos bolgarske manjšine v ustavo), kar bo za vlado Severne Makedonije izziv, saj mora zagotoviti dvotretjinsko podporo predlaganim ustavnim spremembam.

Bosna in Hercegovina je prošnjo za članstvo vložila 2016. Decembra 2022 je Evropski Svet na pobudo Slovenije sprejel geostrateško in politično odločitev in podelil Bosni in Hercegovini status kandidatke za članstvo v EU. Proces vključevanja Bosne in Hercegovine v EU od začetka karakterizirajo pomanjkanje koordinacije EU zadev, neučinkovitost in skoraj neobstoječi napredek pri izvajanju reform. Bosna in Hercegovina mora čimprej vzpostaviti institucije na vseh ravneh in pričeti z izpolnjevanjem 14 prednostnih nalog iz mnenja Evropske komisije o prošnji Bosne in Hercegovine za članstvo EU. Oblasti v Bosni in Hercegovini morajo opraviti konkretne korake na področjih vladavine prava in temeljnih pravic, neodvisnosti sodstva, preprečevanja konflikta interesov, boja proti korupciji in organiziranemu kriminalu, učinkovitega upravljanja migracij ter svobode medijev in izražanja. Bosna in Hercegovina je skupaj s Kosovom najslabše rangirana med državami ZB, kot jih po posameznih področjih ocenjuje in spremlja Evropska komisija.

Odnose med EU in Kosovom ureja Sporazum o stabilizaciji in pridružitvi, ki je začel veljati aprila 2016. Kosovo je 15. decembra 2022 predsedujoči Svetu EU Češki predalo prošnjo za članstvo v

EU. Pet držav članic EU Kosova ne priznava. Slednje, in rešitev vseh odprtih vprašanj s Srbijo bo zaznamovalo nadaljnje korake v odnosih Kosova z EU.

Leto 2023 bo za evropsko perspektivo držav ZB prelomno leto. Krepitev reformnih procesov in posameznih kandidatkih in potencialnih kandidatkih bo tista, ki bo vplivala na kredibilnost širitvenega procesa in bo hkrati dvignila zavedanje državljanov držav ZB, da je članstvo v EU realen cilj.

3. Delovanje Slovenije glede ZB

Slovenija si bo še naprej prizadevala, da se širitev ohrani visoko na agendi EU. Za uresničitev ciljev bo Slovenija še naprej aktivno delovala na ravni EU kot tudi v dvostranskih odnosih z državami ZB. Na ravni EU bo Slovenija podpirala širitveni proces v vseh strukturah znotraj institucij EU in se bo aktivno vključevala v sprejemanje odločitev na ravni EU. Pri tem se bo zavzemala za učinkovit in kredibilen proces, ki temelji na obstoječih mehanizmih. Ti omogočajo, da države kandidatke v pogajanjih napredujejo na podlagi izvedenih reform.

V dvostranskih odnosih bo Slovenija nastopala z jasnimi političnimi sporočili in priporočili glede reform, ki jih je treba izvesti za napredek v stabilizacijsko-pridružitvenem in pogajalskem procesu, predvsem pa bo okrepila tehnično pomoč državam ZB pri prilagajanju normam in standardom EU. Pričakovanja držav ZB so glede pomoči velika.

4. Izvajanje tehnične pomoči državam ZB pri vključevanju v EU

Breme vključevanja v EU, t.j. prilagajanje nacionalne zakonodaje pravnemu redu EU in vzpostavitev delujočih institucij za njeno izvajanje, v vsaki kandidatki nosi državna uprava. Zgolj usposobljena državna uprava bo sposobna izvesti zahtevane reforme, prilagoditi zakonodajo pravnemu redu EU in vzpostaviti delujoče institucije za njeno izvajanje. Zato je pomembno, da Slovenija okrepi medinstitucionalno sodelovanje z upravami držav ZB v okviru sredstev dvostranskega sodelovanja kot tudi v okviru programov in projektov, ki jih financirajo EU in drugi donatorji ter mednarodne organizacije.

a) Dvostranska tehnična pomoč

Prioritete držav ZB v veliki meri sovpadajo s prednostnimi področji mednarodnega razvojnega sodelovanja Slovenije. Na podlagi uveljavljenega dobrega dvostranskega sodelovanja z državami ZB bo Slovenija vsebino razvojnega sodelovanja prilagajala aktualnim potrebam.

Dvostranska tehnična pomoč se izvaja z neposrednim sodelovanjem organov državne uprave in drugih državnih organov, pa tudi prek CEP- Centra za evropsko prihodnost in CEF- Centra za razvoj financ ter drugih ustanov in zavodov iz 12. člena zakona o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči (Ur. l. RS št. 38/18). Tehnična pomoč se dopolnjuje z naložbenimi projekti, ki se financirajo prek CMSR – Centra za mednarodno razvojno sodelovanje in s projekti krepitve civilne družbe, ki jo Slovenija financira prek nevladnih organizacij. Slovenija bo ZB še naprej pomagala tudi v okviru multilateralnega sodelovanja.

Tehnična pomoč je odprta za vse partnerice razvojnega sodelovanja, t.j. Albanijo, Bosno in Hercegovino, Črno goro, Kosovo, Severno Makedonijo in Srbijo, pri čemer želi Vlada Republike Slovenije prednostno okrepiti sodelovanje z Bosno in Hercegovino z namenom pomagati pri izpolnjevanju zavez iz 14 prednostnih nalog, ki jih je v svojem mnenju za dodelitev statusa

kandidatke Bosni in Hercegovini opredelila Evropska komisija. Načrt tehnične pomoči Bosni in Hercegovini bo dogovorjen in opredeljen v memorandumu o sodelovanju med vlado Republike Slovenije in Svetom ministrov Bosne in Hercegovine.

Tehnična pomoč se bo izvajala glede na potrebe države prejemnice - bodisi v obliki kratkih svetovalnih obiskov in delavnic v državi ZB ali na daljavo in študijskih obiskov v Sloveniji. Treba je omogočiti tudi napotitev (sekundiranje) strokovnjakov iz slovenske uprave na delo v uprave držav kandidatk in potencialnih kandidatk z namenom nudenja tehnične pomoči in krepitev vključevanja drugih deležnikov iz javnega in zasebnega sektorja. V ta namen bo Ministrstvo za zunanje zadeve pripravilo predlog sprememb in dopolnitev uredbe o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči. (Ur.l. št. 74/18) .

b) Tehnična pomoč, ki jo financira EU (projekti tesnega medinstitucionalnega sodelovanja (v nadaljevanju: twinning projekti) in TAIEX

Državam ZB EU nudi pomoč v okviru instrumenta za predpristopno pomoč (IPA). Pomemben del finančne pomoči je namenjen **krepitevi usposobljenosti državnih institucij za prevzem in izvajanje pravnega reda EU**, ki se izvaja v obliki twinning projektov¹ in kratkoročne tehnične pomoči (TAIEX)².

Obe obliki pomoči sta nastali kot pobuda Evropske komisije, ki se je uveljavila leta 1998 v procesu priprav na takratno širitev Evropske unije. Gre za instrumenta, ki omogoča sodelovanje z državami članicami EU, s ciljem usposobiti kandidatke in potencialne kandidatke za članstvo v EU za prevzem obveznosti članstva.

Večletne izkušnje iz obdobja priprav na članstvo, ko je bila Slovenija prejemnica pomoči v okviru 52 twinning projektov ter številnih TAIEX aktivnosti, so pokazale, da je tehnična pomoč izjemno koristen instrument medsebojnega sodelovanja med državami in institucijami, saj se bogato znanje in izkušnje iz držav članic neposredno prenašajo h koristniku. Slovenija je na tej osnovi z izvajanjem twinning projektov v državah ZB začela že v prvem letu članstva v EU, kjer je bila zaradi svojih primerjalnih prednosti (poznavanje jezika, zakonodaje, družbene ureditve, zgodovine), predvsem pa zaradi ugleda (vstopila je v EU kot najbolj pripravljena kandidatka za članstvo) zelo zaželen partner.

V obdobju od 2004 do danes je Slovenija izvedla 59 twinning projektov (večinoma sicer kot sodelujoči partner v konzorciju z drugimi državami članicami), od tega 54 v državah ZB in na Hrvaškem (ko se je ta še vključevala v EU).

Prijave na razpise za izvajanje twinning projektov so se v zadnjih letih občutno zmanjšale. Za razliko od obdobja izpred desetih let, ko je Slovenija sočasno sodelovala pri izvajanju 16 twinning projektov, se danes ne moremo pohvaliti z nobenim, čeprav se profiliramo kot podpornica širitve in držav ZB.

¹ Gre za projekte katerih izvajanje traja od šest mesecev do treh let, odvisno od finančnega obsega projekta, ki lahko znaša od 250.000 evrov do 4,5 milijonov evrov. Projekte izvajajo državni organi in pooblašene javne institucije držav članic EU.

² Gre za pomoč v trajanju do 5 dni, ki se izvaja v obliki študijskih obiskov, delavnic ali strokovnih misij strokovnjakov iz držav članic EU. Pomoč izvajajo javni uslužbenci držav članic EU.

Twinning projekti so del izvajanja zunanje politike Republike Slovenije, ki sta jo s sprejetimi dokumenti opredelila Državni zbor RS in Vlada RS. Pogosto je argument za neaktivnost pomanjkanje kadrovskega resursov in zmotno razmišljanje, da gre pri twinning projektih predvsem za interese posameznikov, pri čemer se zanemarja dejstvo, da s sodelovanjem največ pridobi organ, ki v projektu sodeluje, tako v finančnem smislu kot tudi na področju razvoja svojih uslužbencev.

Twinning projekti odpirajo marsikatera vrata politiki in gospodarstvu ter omogočajo sklepanje zavezništva z bodočimi članicami EU, ki bodo v EU nekoč soodločale skupaj z nami, in pripomorejo k varnostnemu interesu Slovenije.

V luči odločitve Vlade Republike Slovenije glede aktivne pomoči državam ZB je nujno, da se Slovenija ponovno začne odzivati na razpise za izvajanje twinning projektov in tako ponovno postane aktivna izvajalka.

Slovenski javni uslužbenci od leta 2004 nastopajo kot izvajalci pomoči v okviru mehanizma TAIEX. Za razliko od twinning projektov gre pri TAIEX za kratkoročno pomoč pri prilagajanju in implementaciji zakonodaje EU, ki se izvaja v obliki 3-5 dnevni obiskov strokovnjakov v državi prejemnici, delavnic in študijskih obiskov v državi članici EU.

V okviru mehanizma TAIEX je Slovenija najbolj aktivna na ZB, v manjši meri pa tudi v državah evropske soseščine in v okviru pomoči turški skupnosti na Cipru. Tovrstno sodelovanje pomembno prispeva h krepitvi dvostranskih odnosov, še posebej v državah, kjer nimamo vzpostavljenega dvostranskega razvojnega sodelovanja. Zato bo Slovenija še naprej aktivna v okviru TAIEX in se bo odzivala na zaprosila za izvajanje pomoči.

c) Izvajanje tehnične pomoči v sodelovanju z drugimi donatorji in mednarodnimi organizacijami

Z namenom povečevanja učinkovitosti, sodelovanja, komplementarnosti in skladnosti pomoči ter znižanja administrativnih stroškov bo Slovenija pri izvajanju tehnične pomoči sodelovala tudi z drugimi donatorji na ZB in mednarodnimi organizacijami. Vsebinska področja tehnične pomoči bodo izbrana ob upoštevanju primerjalnih prednosti Slovenije, z namenom povečanja dodane vrednosti Slovenije kot donatorice v posamezni državi ZB.

Sodelovanje z drugimi donatorji in mednarodnimi organizacijami se dogovori na podlagi sporazumov, ki jih z njimi sklenejo Republika Slovenija oz. njeni organi.